

Банкнота "тривоги"? Що означає поява купюри 2000 гривень і чи варто боятись за гроші

07:09 11.07.2026 06

ОЛЕГ КОМІЧК
ІРИНА КОСЛОВЧЕНКО

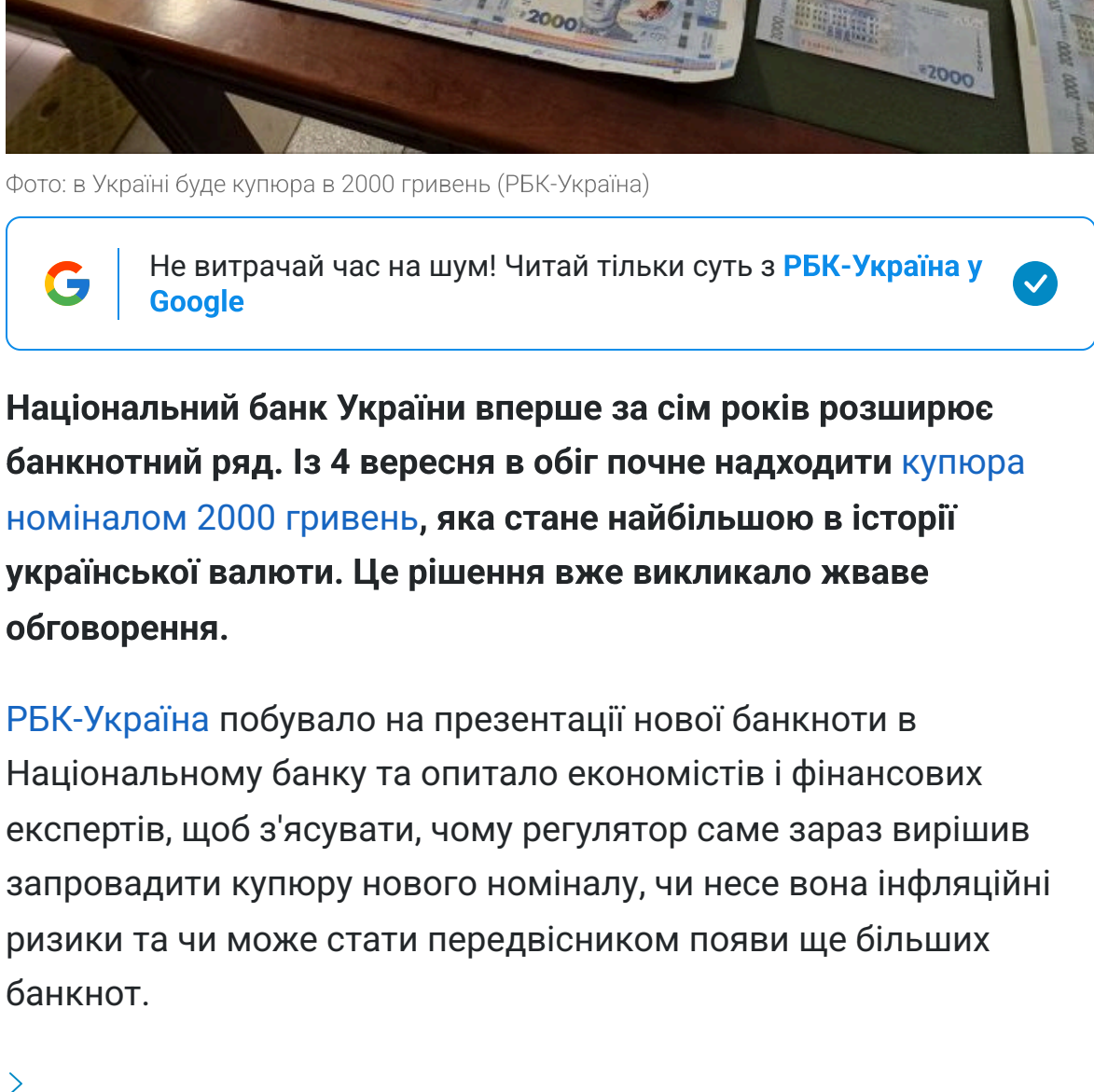

Фото: в Україні буде купюра в 2000 гривень (РБК-Україна)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

Національний банк України вперше за сім років розширює банківський рід. Із 4 вересня в обіг почне надходити купюра номіналом 2000 гривень, яка стане найбільшою в історії української валюти. Це рішення вже викликало жваве обговорення.

РБК-Україна побувала на презентації нової банкноти в Національному банку та опитало економістів і фінансових експертів, щоб з'ясувати, чому регулятор саме зараз вирішив запровадити купюру нового номіналу, чи несе вона інфляційні ризики та чи може стати передвісником появи ще більших банкнот.

>

Головне:

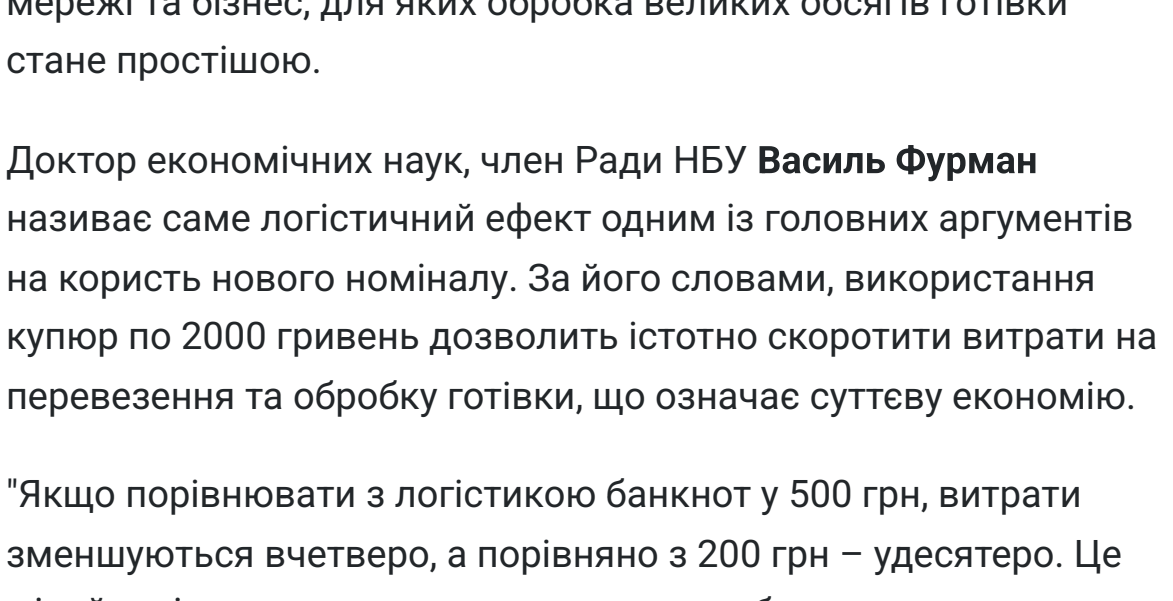
- **Чому саме зараз.** У Нацбанку пояснюють рішення зростанням зарплат і цін, більш ніж двократним збільшенням обсягу готівки в обігу та іншими факторами.
- **Більшість експертів підтримує рішення НБУ.** Опитані економісти нахвалять появу купюри номіналом 2000 гривень закономірною реакцією на зміни в економіці та готівковому обігу, хоча оцінки своєчасності цього кроку різняться.
- **Менше витрат на обслуговування готівки.** Нова банкнота має скоротити витрати на виготовлення, транспортування, інкасацію та зберігання готівки, а також спростити касові операції для банків, бансесу і торговельних мереж.
- **Інфляцію не розжене.** Більшість опитаних економістів вважає, що нова купюра не збільшить грошову масу і сама по собі не вплине на інфляцію чи курс гривні.
- **Панічні настрої.** За деякими оцінками, серед населення можуть посилитися тривожні настрої та різноманітні "теорії змови".

Чому НБУ вирішив випустити купюру саме зараз

У Національному банку наголошують, що рішення не пов'язане з бажанням "надривувати більше грошей" чи профінансувати державні видатки. Йдеться про адаптацію банківного ряду до змін, які відбулися в економіці після появи банкноти номіналом 1000 гривень у 2019 році.

Як пояснює під час презентації голова НБУ Андрій Пишиний, за цей час **середньомісячна зарплата українців зростає приблизно утричі, рівень цін – удвічі**, а обсяг готівки в обігу перевищив 970 млрд гривень, тоді як сім років тому становив близько 390 млрд гривень. У результаті для **проведення тих самих готівкових розрахунків сьогодні потрібно значно більше банкнот**.

Ще одним аргументом стали зміни у структурі готівкового обігу. Станом на липень цього року **понад 55% усієї вартості банкнот в обігу припадає саме на купюри номіналом 1000 гривень**. За словами Пишиного, у світовій практиці центральних банків це вважається одним із ключових сигналів того, що найвищий номінал уже не відповідає потребам економіки і потребує доповнення.

Водночас регулятор наголошує: попри стрімкий розвиток безготівкових платежів, війна зробила готівку критично важливою частиною фінансової стійкості країни.

За словами голови НБУ, сьогодні 96 зі 100 операцій із платіжними картками є безготівковими, однак у прифронтових регіонах або під час перерів із зовнішном саме готівка нерідко залишається єдиним доступним способом розрахунків. Саме тому Нацбанк бачить своє завдання у забезпеченні не лише розвитку cashless-економіки, а й зручності використання готівки.

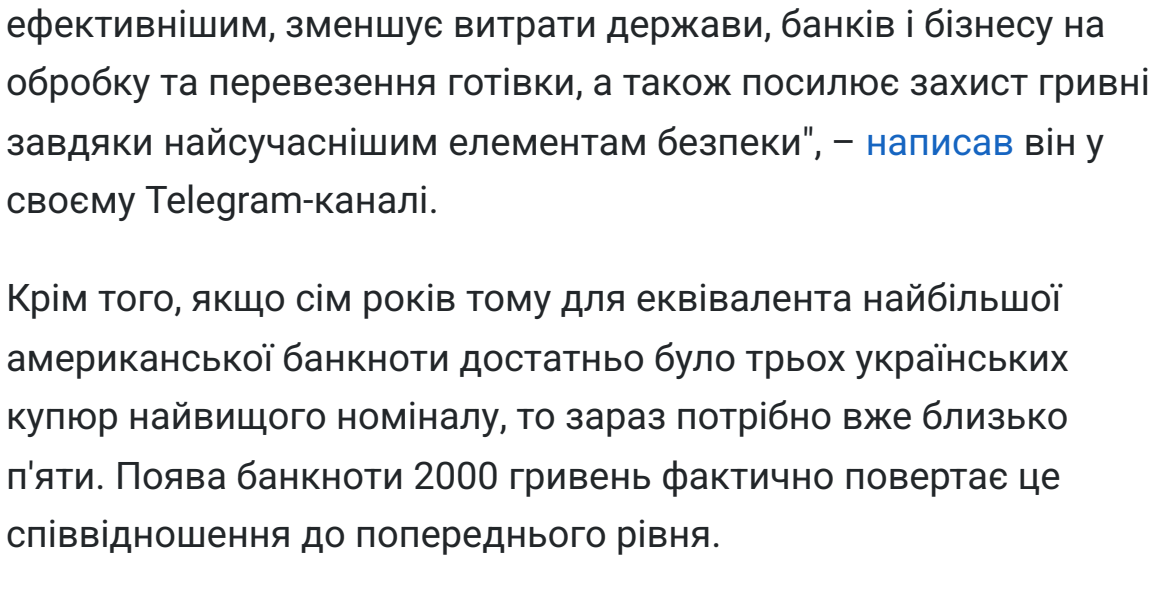

Фото: купюра в 2000 гривень (РБК-Україна)

Читайте також: Чи розжене інфляцію банкнота 2000 гривень: що кажуть в Раді про ризики

Економія для держави і менше витрат для бізнесу

Окрім змін в економіці, у Нацбанку називають і цілком практичні причини появи нового номіналу.

Менша кількість банкнот для обслуговування однакового обсягу готівкових операцій означає нижчі витрати на їх виготовлення, транспортування, інкасацію, зберігання та передачу.

Витрати від цього не лише держава, а й банки, торговельні мережі та бізнес, для яких обробка великих обсягів готівки стане простішою.

Доктор економічних наук, член Ради НБУ **Василь Фурман** називає саме логістичний ефект одним із головних аргументів на користь нового номіналу. За його словами, використання купюр по 2000 гривень дозволить істотно скоротити витрати на перевезення та обробку готівки, що означає суттєву економію.

"Якщо порівнювати з логістикою банкнот у 500 грн, витрати зменшуються вчетверо, а порівняно з 200 грн – удвієстєро. Це мільйонні заощадження для державного бюджету та банківського сектору зовнічно", – сказав Василь Фурман у коментарі РБК-Україна.

Схожу оцінку дає керівник аналітичного департаменту Concorde Capital **Олександр Парваций**. На його думку, поява нового номіналу є логічною відповіддю на збільшення обсягів готівки під час війни.

"Обсяг готівки з 2019 року зріс майже у 2,5 рази, а відповідно зросли і витрати на її обслуговування", – зазначає експерт.

З цими твердженнями погоджується і співзасновник топобанк **Олег Гороховський**. На його думку, такі рішення ухвалюють "не заради нового дизайну, а як відповідь на зміни в економіці".

"Новий, найвищий номінал робить готівковий обіг ефективнішим, зменшує витрати держави, банків і бізнесу на обробку та перевезення готівки, а також посилює захист гривні завадки найсучаснішим елементом безпеки", – написав він у своєму Telegram-каналі.

Крім того, якщо сім років тому для еквівалента найбільш американської банкноти достатньо було трьох українських купюр найвищого номіналу, то зараз потрібно вже близько п'яти. Поява банкноти 2000 гривень фактично повертає це співвідношення до попереднього рівня.

Читайте також: Від Стуса до Сковороди: хто зображений на українських купюрах і чому саме вони

Водночас експерти звертають увагу, що економія на логістиці – лише один із факторів. На думку фінансового аналітика інвестгрупи ISU **Михайла Демків**, центральні банки ухвалюють рішення про випуск великих номіналів насамперед тоді, коли бачать стійке зростання попиту саме на готівку.

Саме це, за його словами, зараз і відбувається в Україні: частка банкнот по 1000 гривень лише за останні три роки зросла більш ніж удвічі – приблизно з чверті до понад половини всього готівкового обігу.

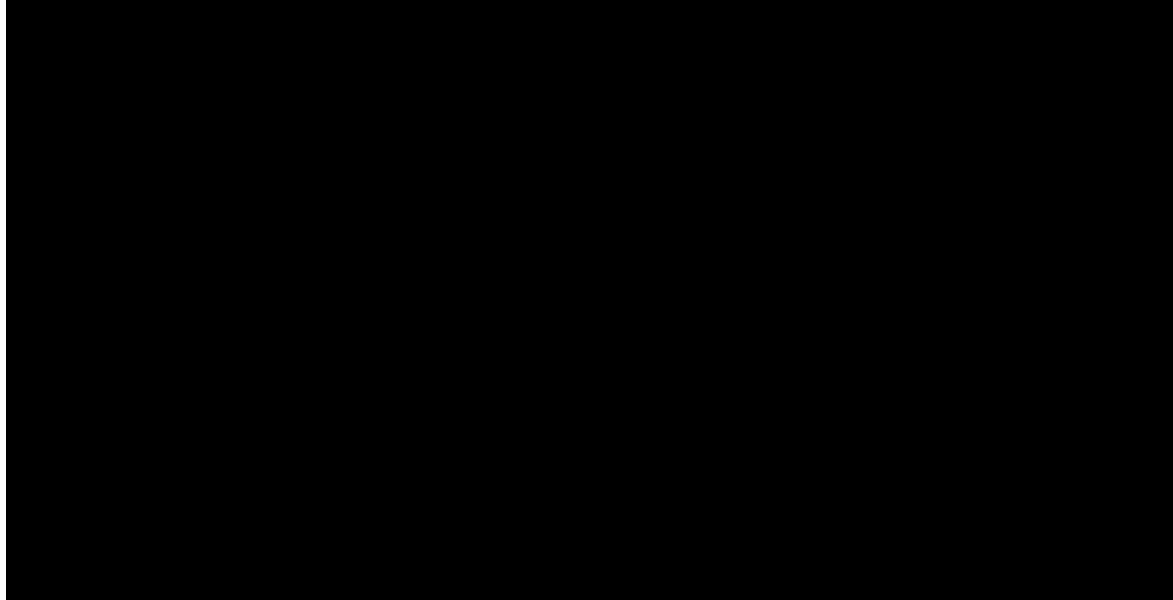

Фото: купюра в 2000 гривень (РБК-Україна)

Чи варто боятись інфляції через нову купюру в 2000 гривень

Поява банкноти найбільшого номіналу традиційно викликає найбільше запитань у суспільстві. Для багатьох українців вона асоціюється із зростанням цін, девальвацією та знеціненням заощаджень. Однак більшість опитаних РБК-Україна економістів сходяться на думці: **сама по собі нова купюра не є чинником інфляції**.

Пояснення досить просте. Нацбанк не збільшує обсяг грошей в економіці, а лише змінює їхню структуру. Фактично кілька банкнот меншого номіналу поступово замінюватимуться однією більшою.

Василь Фурман наголошує, що поява банкноти номіналом 2000 гривень є наслідком економічних змін останніх років, а не їхньою причиною. За його словами, аналогічні побоювання лунали й у 2019 році після появи купюри 1000 гривень, однак тоді вони не справдилися.

"Коли у жовтні 2019 року вводили банкноту 1 000 гривень, банкіери теж прогнозували колапс та гіперінфляцію. Проте за результатами 2020 року інфляція в Україні становила всього 5%, що повністю спростувало міфи про "інфляційний ефект великої купюри", – зазначає член Ради НБУ.

Прогноз інфляції на кінець 2027 року від Нацбанку – 6,5%. У червні 2026-го, **за оцінками Держстату**, рівень інфляції склав 7,2%.

Схожої думки дотримуються й старші економісти Центру економічної стратегії **Наталія Колесніченко**. Вона звертає увагу, що історичні дані не підтверджують зв'язку між введенням нового номіналу та зміною інфляційних чи девальвіаційних очікувань населення.

За її словами, після появи тисячної купюри у 2019 році ці показники майже не змінилися, а надалі визначалися зовсім іншими факторами – ситуацією на валютному ринку, вартістю продуктів харчування, енергоносіїв та іншими економічними чинниками.

Втім, окремі експерти визнають, що **психологічний ефект усе ж можливий**.

Керівник аналітичного департаменту Concorde Capital **Олександр Парваций** вважає, що бізнес і роздрібна торгівля спокійно адаптуються до нового номіналу. Натомість серед населення можуть посилитися тривожні настрої та різноманітні "теорії змови", що тимчасово погіршить інфляційні очікування.

Читайте також: Василь Стус на банкноті 2000 грн: чи треба дозволити родині та чи є гонимим

Водночас Василь Фурман вказує на можливий позитивний ефект: за його очікуваннями, зручна велика купюра стимулюватиме людей тримати фізичні накопичення "під подушкою" саме в національній. Це позбавить їх необхідності конвертувати дрібну гривню у долари чи євро через незручність зберігання.

Фото: купюра в 2000 гривень (РБК-Україна)

Чому серед експертів немає повної згоди

Попри загальний консенсус щодо відсутності прямих інфляційних ризиків, оцінки своєчасності рішення НБУ суттєво відрізняються.

Фінансовий аналітик інвестгрупи ISU Михайло Демків зазначає, що центральні банки нерідко відкладають появу великих номіналів через політичні причини. Адже фактично це є визнанням того, що інфляція та девальвація за попередні роки істотно знизили купівельну спроможність національної валюти.

Саме тому, зізнається експерт, його дещо здивувало рішення Нацбанку запровадити банкноту вже у 2026 році. Для прикладу він наводить Туреччину, де попри значно вищу інфляцію найбільший номінал банкноти залишався суттєво меншим.

"У Туреччині найвищий номінал банкнот досі становить 200 лір, що приблизно відповідає 200 грн – майже вдвістєро менше за новий український номінал. І це попри те, що інфляція в Туреччині протягом останніх років була значною вищою, ніж в Україні", – зазначає Демків в коментарі РБК-Україна.

Колишній голова Ради НБУ **Богдан Данилишин** також не заперечує можливості появи такого номіналу, однак вважає, що регулятор мав би спочатку провести детальніший техніко-економічний аналіз і визначити чіткі критерії для його запровадження.

"Україна не перебуває у стані гіперінфляції, безготівкові платежі продовжують замінювати частину готівкових операцій, і новий великий номінал може бути помилково сприйнятий населенням як сигнал майбутньої девальвації", – пояснює він своє бачення.

Найрадикальнішу позицію висловлює ексміністр фінансів **Ігор Уманський**. Він називає рішення правильним, але запізненим. На його переконання, купюра номіналом 2000 гривень мала з'явитися значно раніше, а зараз **економіка вже фактично досягла нафть до банкнот у 5000 гривень**. На його думку, найбільший номінал національної валюти мав би відповідати приблизно 100 долларам США.

Читайте також: Чи дасть НБУ гривні власти: що означає "яструбина" політика Нацбанку

Водночас Уманський вважає, що поява нової купюри повертає до дискусії про можливу деномінацію (реформа, під час якої номінал грошей пропорційно зменшують без зміни їх купівельної спроможності).

"З точки зору економічної теорії зараз є всі передумови для деномінації. Але з огляду на стан війни – її проводити поки ще нецелюцільно. До цього питання можна буде повернутися після війни, залежно від розвитку лінійно-виробничої економіки", – зазначає він у коментарі РБК-Україна.

Також експерт вважає, що ще менш актуальною після введення в обіг купюри номіналом 2000 гривень виглядає ініціатива НБУ щодо заміни колок на шахи.

"Це взагалі немає сенсу. Кількі треба було вважати скасувати, а не заміняти на шахи", – впевнений Уманський.

Фото: купюра в 2000 гривень (РБК-Україна)

Що в результаті означає введення купюри 2000 гривень

Поява банкноти у 2000 гривень наводь чи змінити життя українців уже відразу. Однак нова стала ще одним індикатором того, наскільки за останні сім років змінилася економіка країни – від рівня зарплат і цін до ролі готівки під час повномасштабної війни. Саме тому головна дискусія сьогодні почнеться не навколо дизайну нової купюри, а навколо того, що її поява говорить про стан української економіки.

Більшість економістів, опитаних РБК-Україна, розглядають новий номінал як технічний крок, покликаний зробити обслуговування готівки дешевшим і зручнішим. Водночас вони визнають, що для частини суспільства поява найбільшої в історії гривневої банкноти може стати психологічним сигналом про зниження купівельної спроможності національної валюти.

Саме тому найбільшчими місцями Нацбанку доведеться не лише поступово вводити нову купюру в обіг, а й інформувати, чи переконувати українців, що її поява не означає нової хвилі інфляції чи девальвації, а є наслідком тих економічних змін, які вже відбулися за останні роки.

Питання – відповідь (FAQ):

Чому НБУ вводить купюру номіналом 2000 гривень?

Національний банк пояснює появу нового номіналу змінами в економіці за останні сім років. За цей час середня зарплата українців зросла приблизно утричі, цін – майже вдвічі, а обсяг готівки в обігу перевищив 970 млрд грн. Крім того, понад 55% вартості всіх банкнот уже припадає на купюри по 1000 гривень, що у світовій практиці центральних банків є підставою для запровадження вищого номіналу.

Чи означає поява купюри 2000 гривень, що буде інфляція або девальвація?

Ні. Більшість економістів, опитаних РБК-Україна, наголошують, що введення нової банкноти саме по собі не впливає на інфляцію чи курс гривні. НБУ не збільшує грошову масу, а лише поступово змінює кількість банкнот меншого номіналу однією більшою. Водночас окремі експерти доповнюють, що поява нової купюри може тимчасово посилиити інфляційні очікування серед населення через психологічний ефект.

Коли купюра 2000 гривень з'явиться в обігу?

Національний банк почне вводити банкноту номіналом 2000 гривень в обіг із 4 вересня 2026 року. Спочатку до банків надійдуть перші мільйони нових купюр, а їхня частка в обігу зростатиме поступово. У коментарі РБК-Україна представник НБУ зазначив, що процес відбуватиметься так само, як після появи банкноти номіналом 1000 гривень у 2019 році.

Хто зображений на новій купюрі 2000 гривень?

На лицьовому боці нової банкноти зображено українського поета, правозащисника і дисидента Василя Стуса. На зворотному – будівлю філологічного факультету Донецького національного університету, де він навчався. Дата введення банкноти в обіг – 4 вересня – також має символічне значення: цього дня у різні роки відбулися дві важливі події в житті Стуса.

Чи може після купюри 2000 гривень з'явитися банкнота 5000 гривень?

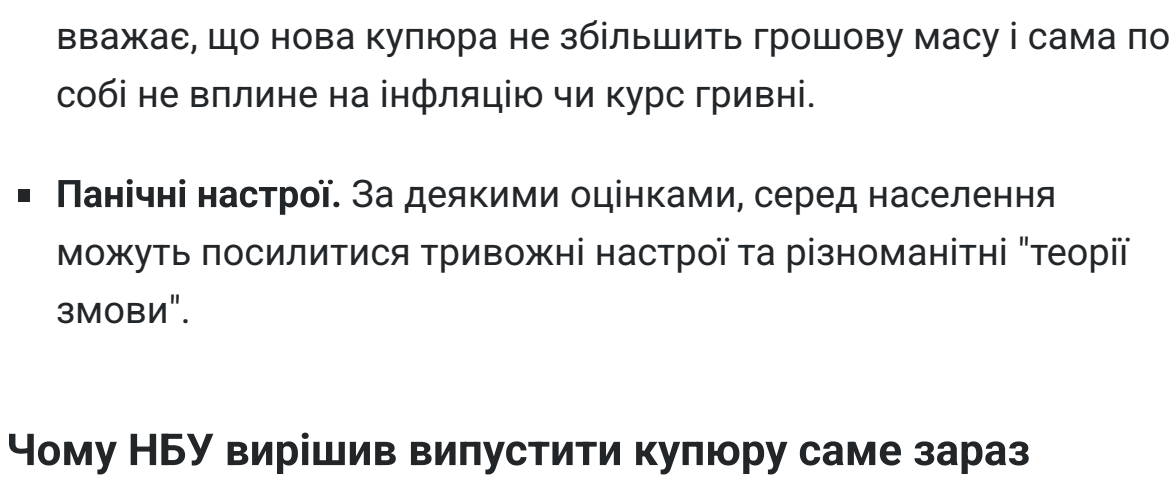
Офіційно Нацбанк про такі плани не повідомляв. Водночас серед питань РБК-Україна експертів немає єдиної думки. За деяких, ексміністр фінансів Ігор Уманський вважає, що економіка вже потребує банкноти номіналом 5000 гривень, тоді як інші економісти наголошують, що рішення про розширення банківного ряду має ухвалюватися лише після аналізу економічних показників і реального попиту на готівку.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оголошення в Google!

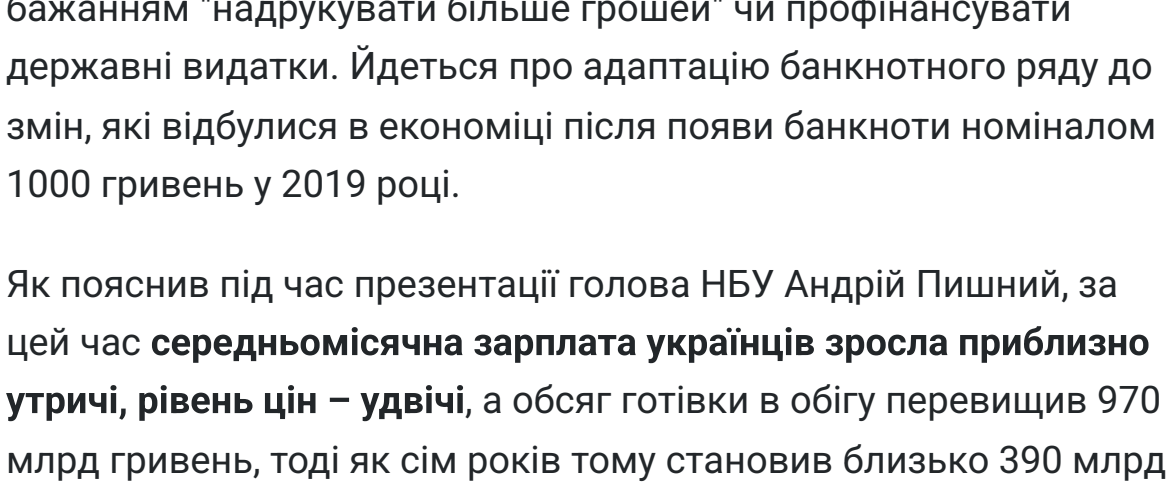
Або читайте нас там, де вам зручніше!

Більше по темі:

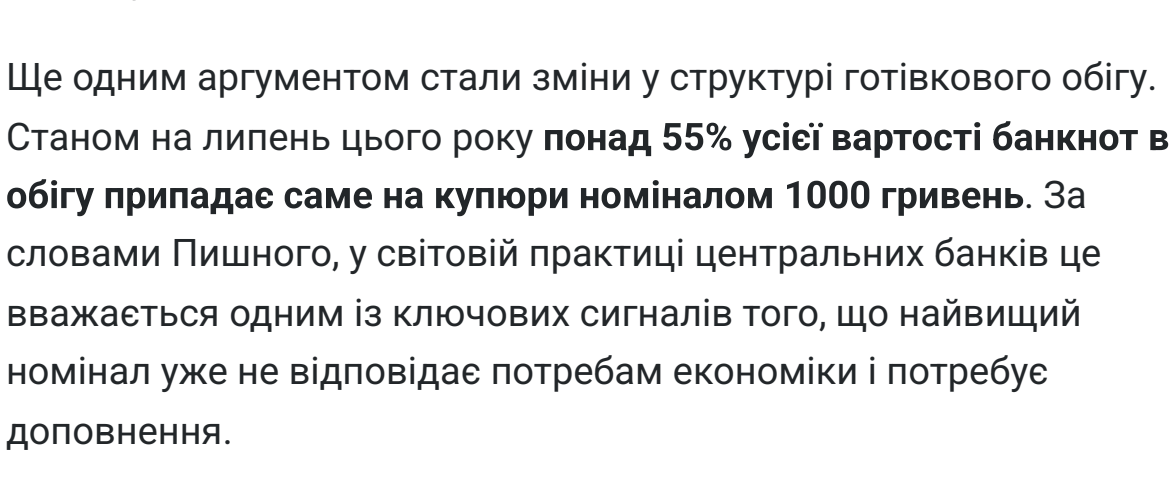
РБК-Україна | Національний банк України | гривні

Ad

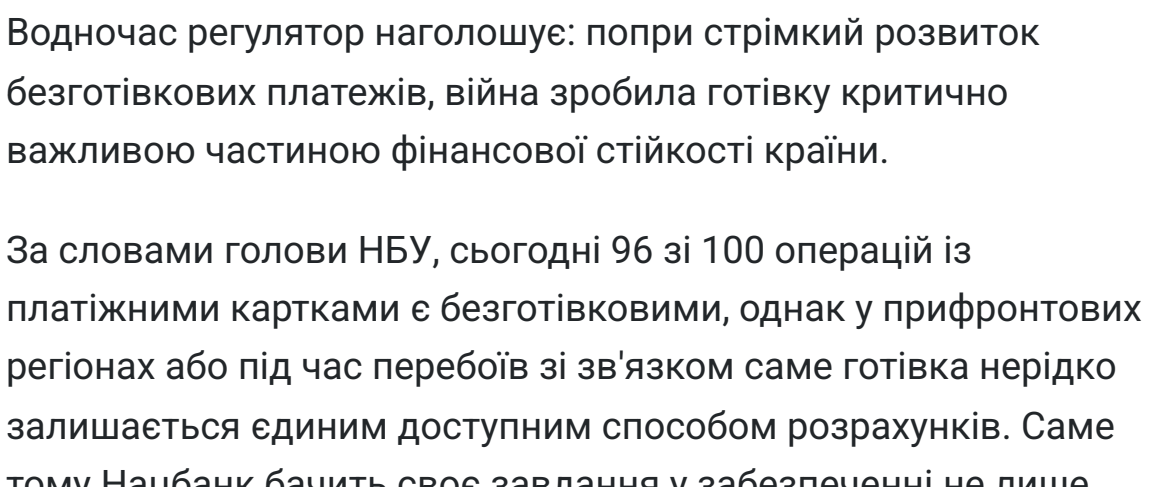
Ad

Ad

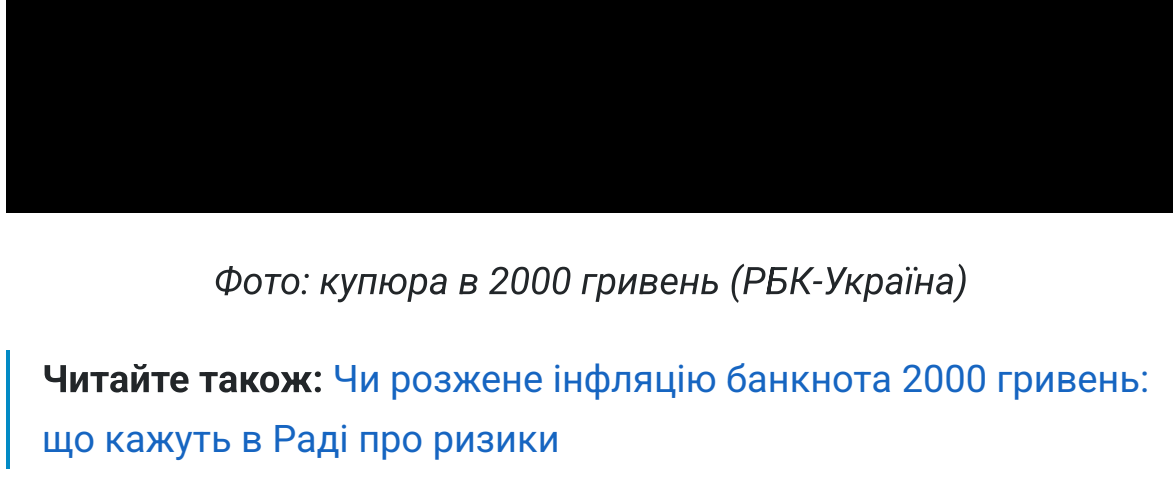
Ad

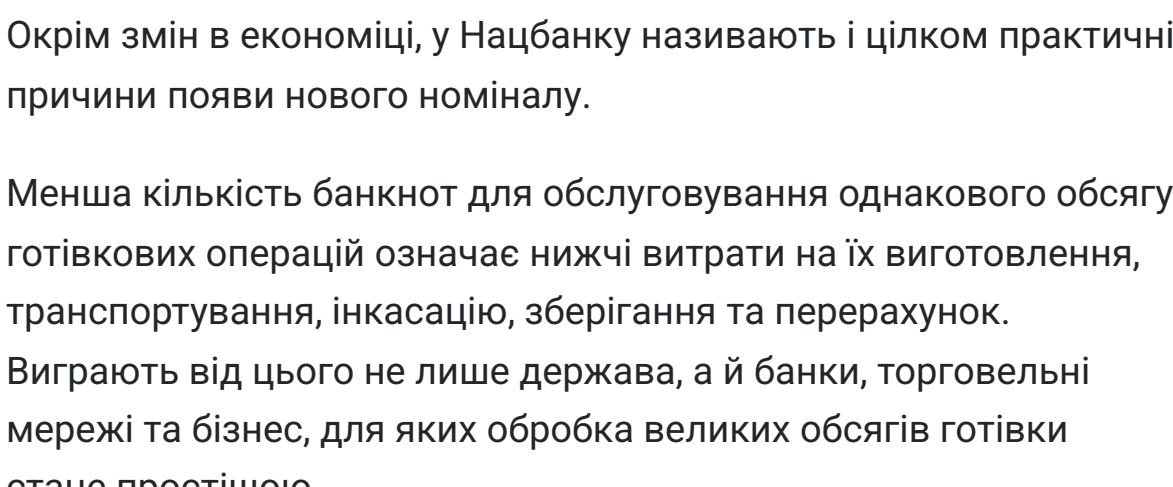
Ad

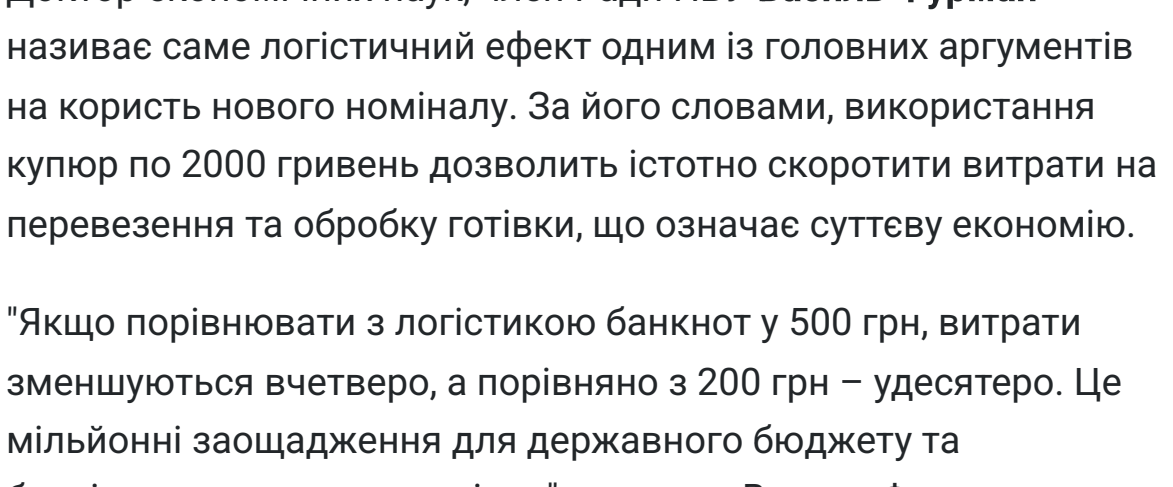
Ad

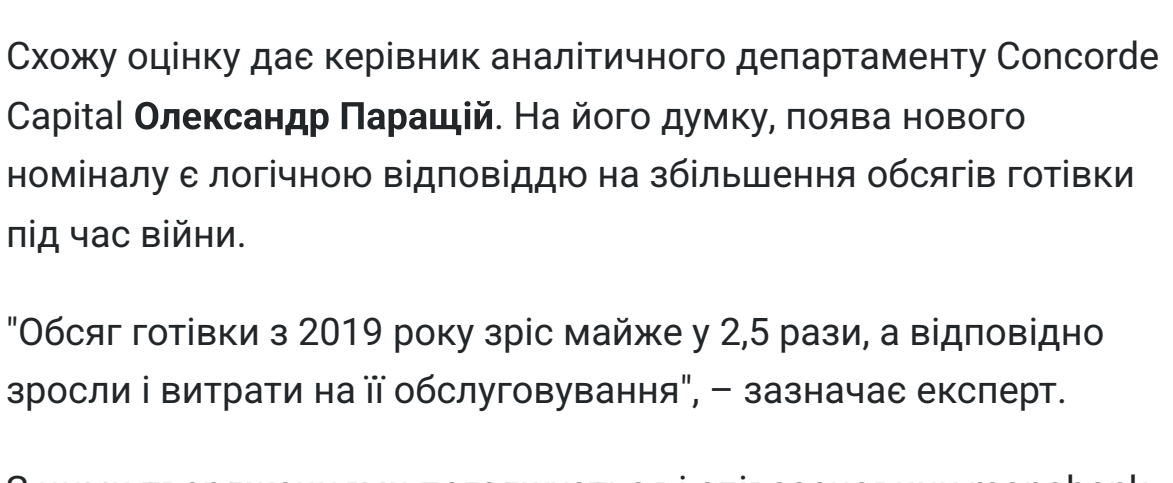
Ad

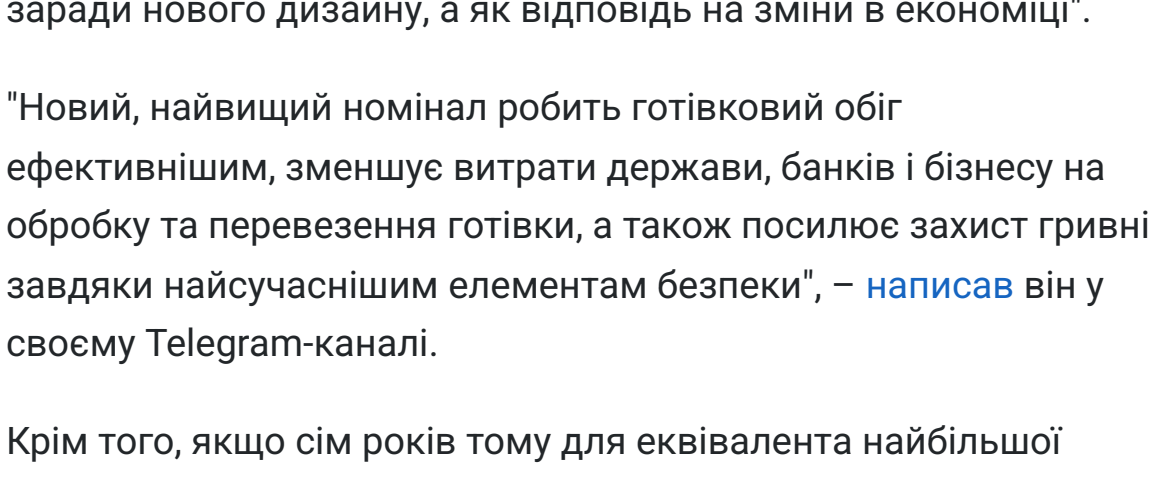
Ad

Ad

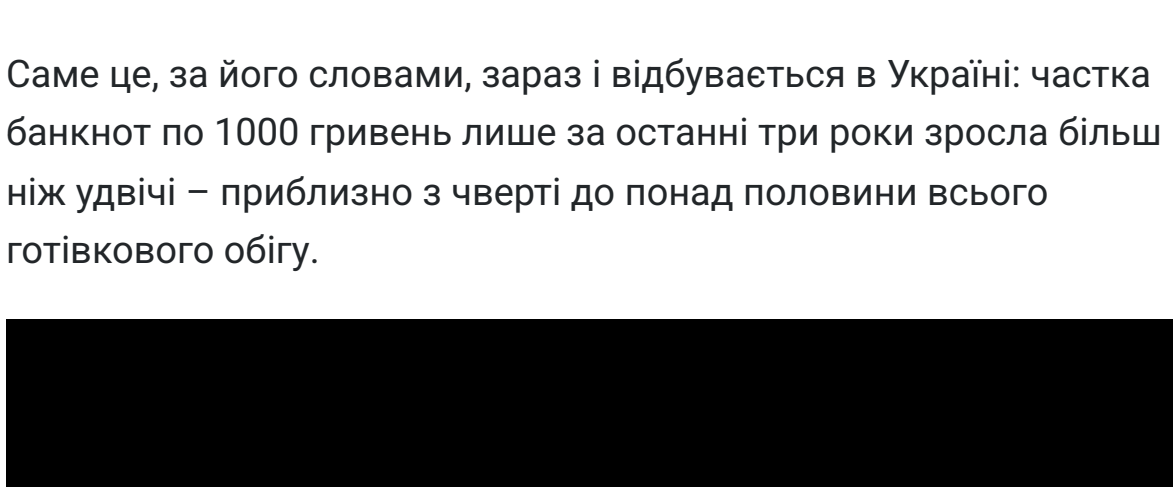
Ad

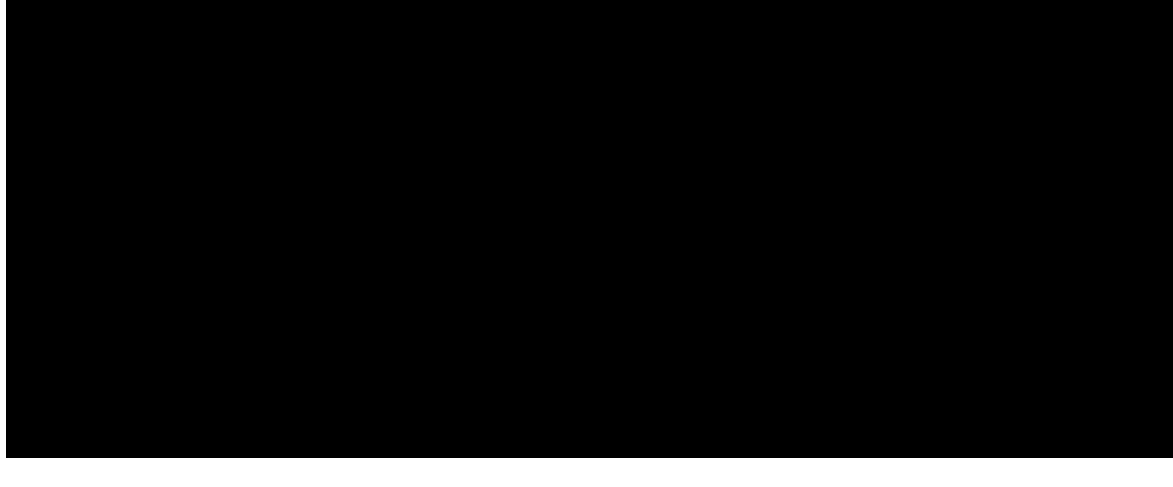
Ad

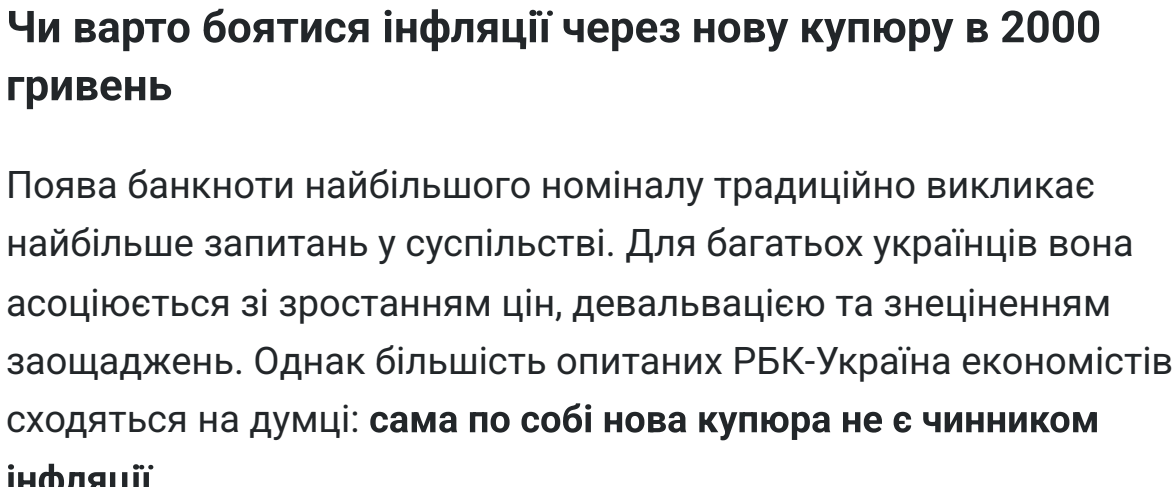
Ad

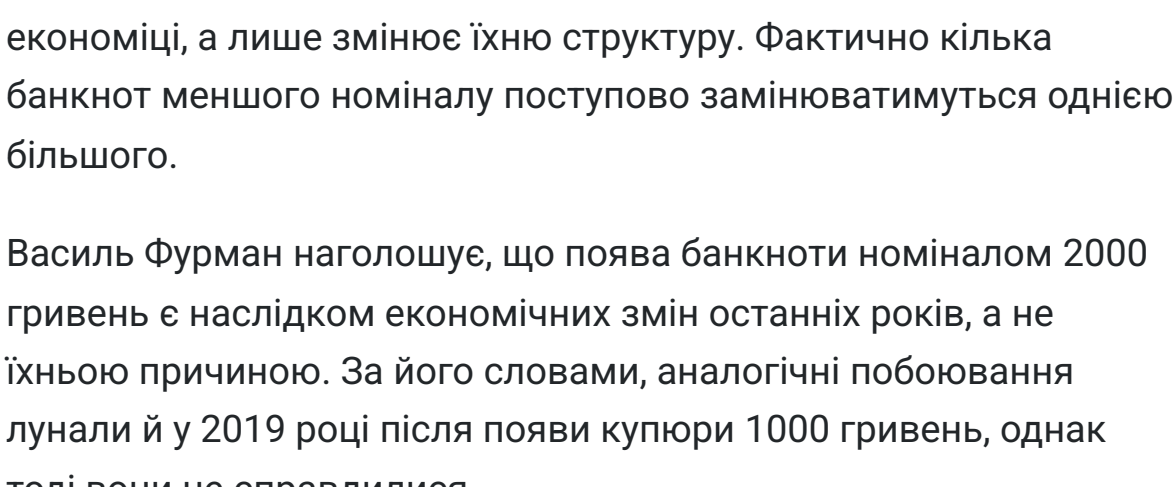
Ad

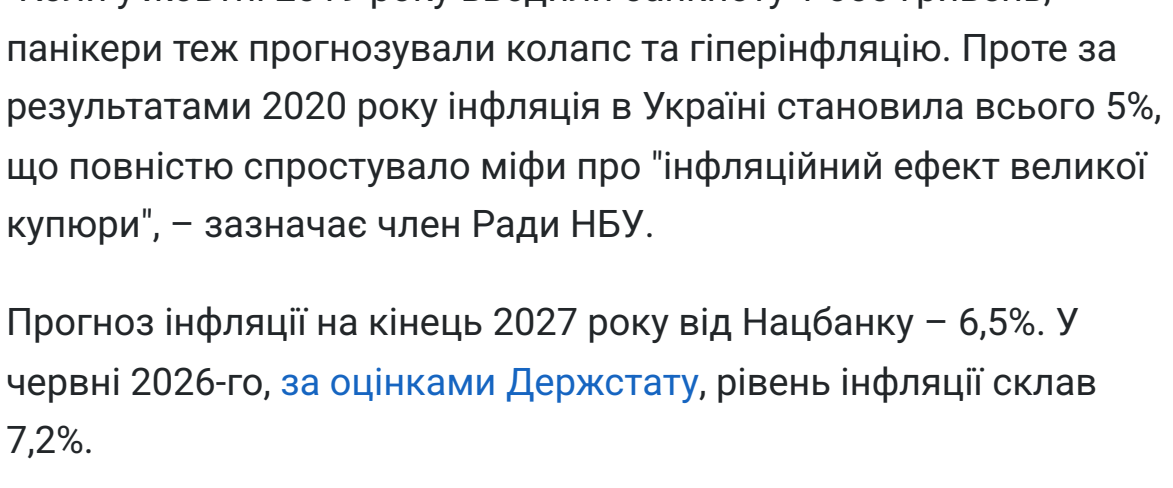
Ad

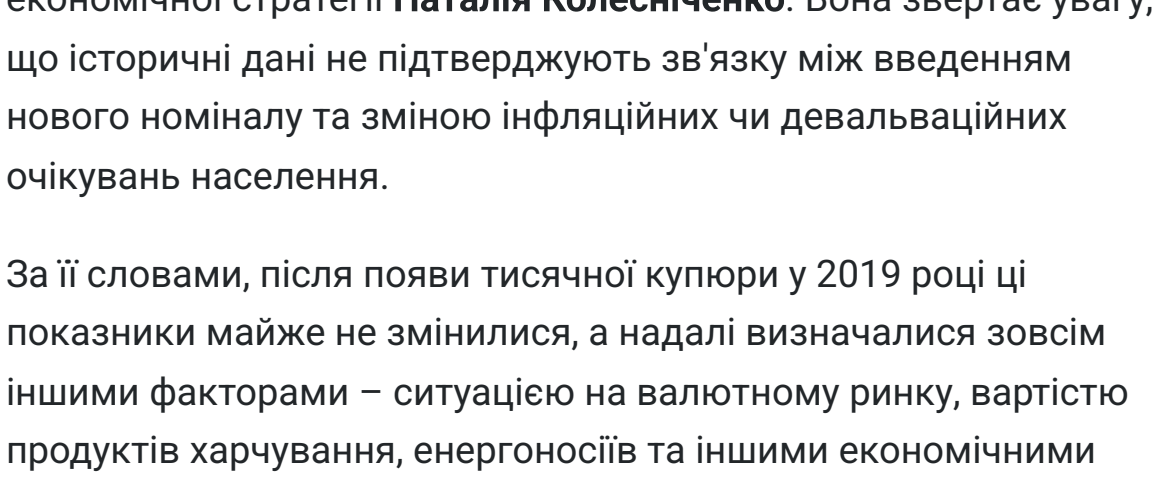
Ad

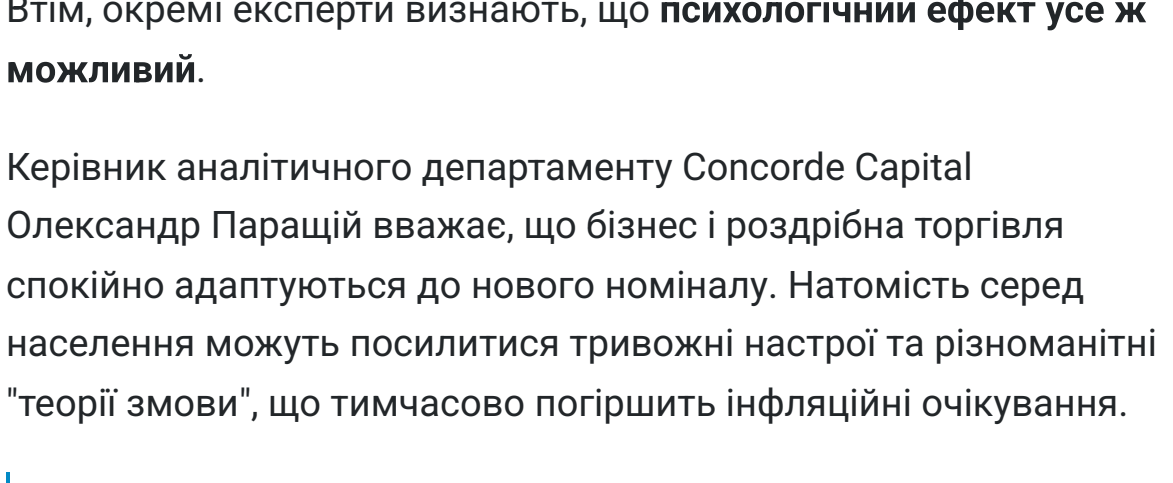
Ad

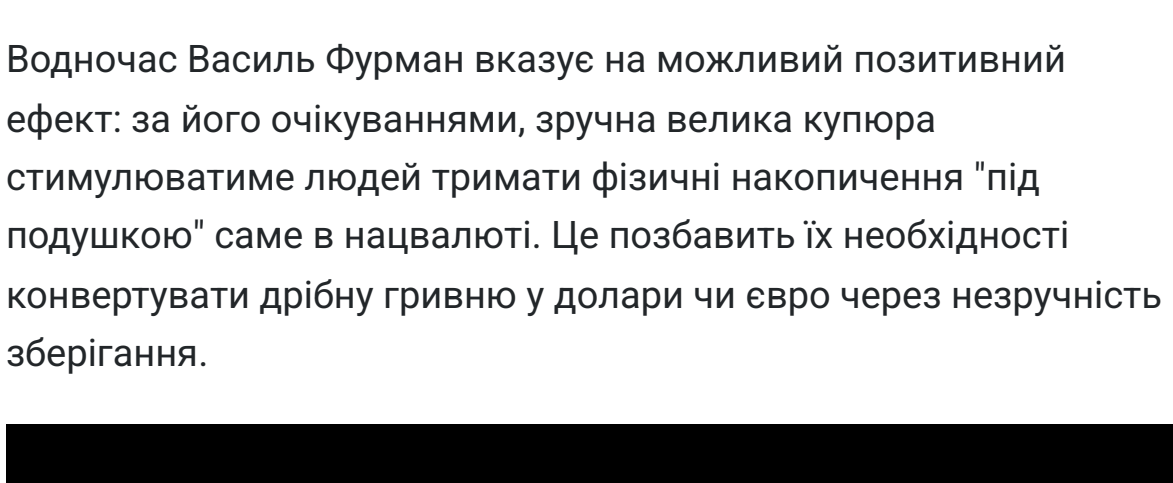
Ad

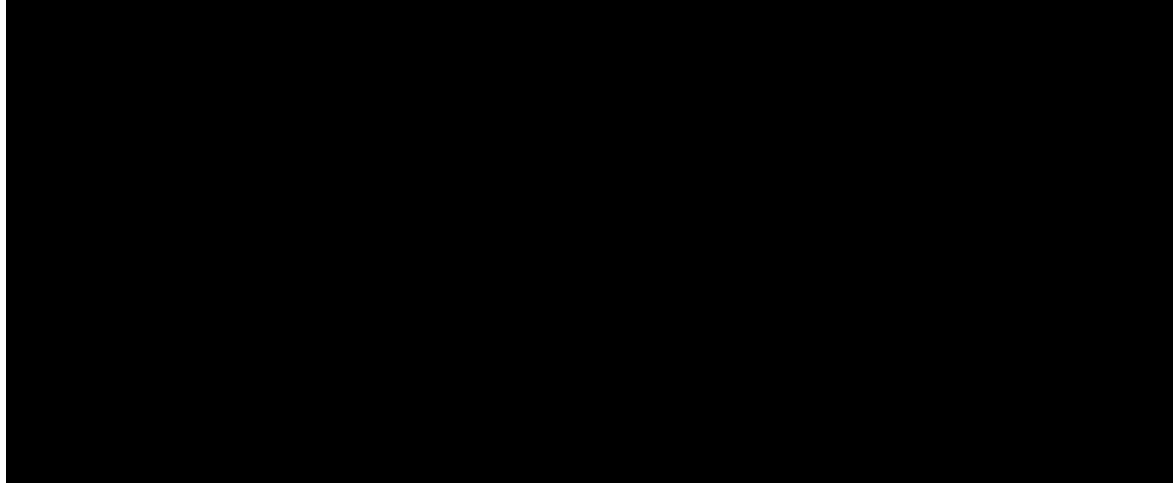
Ad

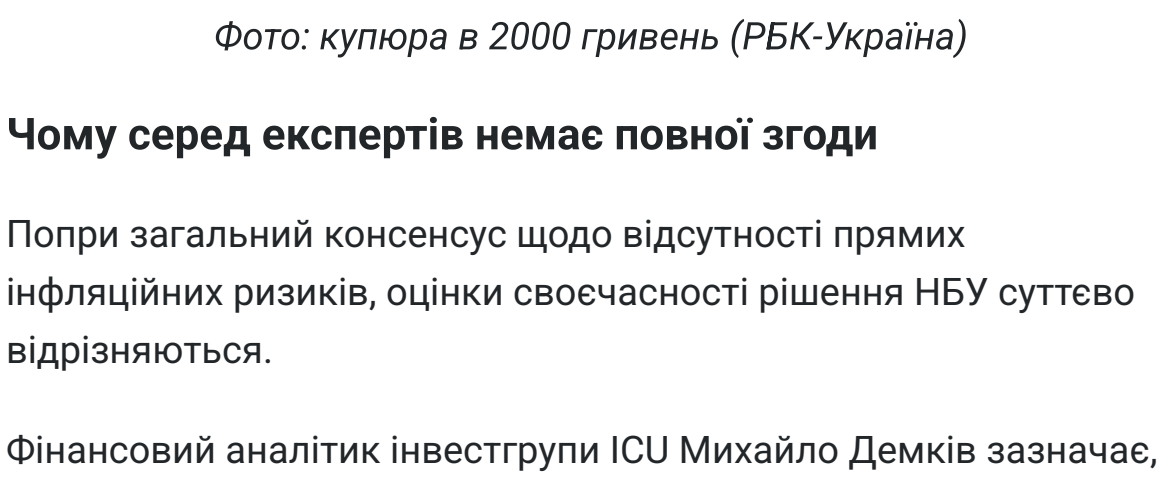
Ad

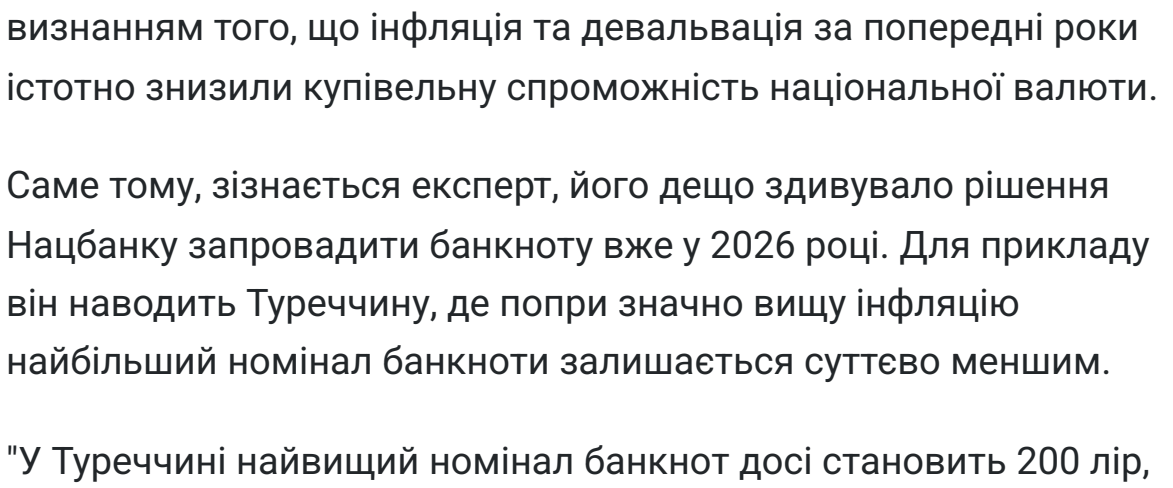
Ad

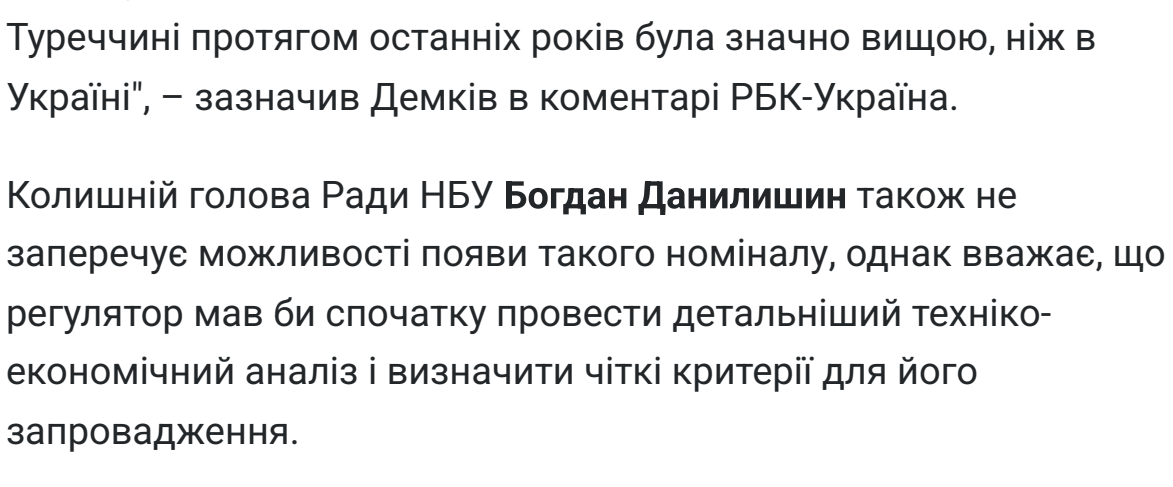
Ad

Ad

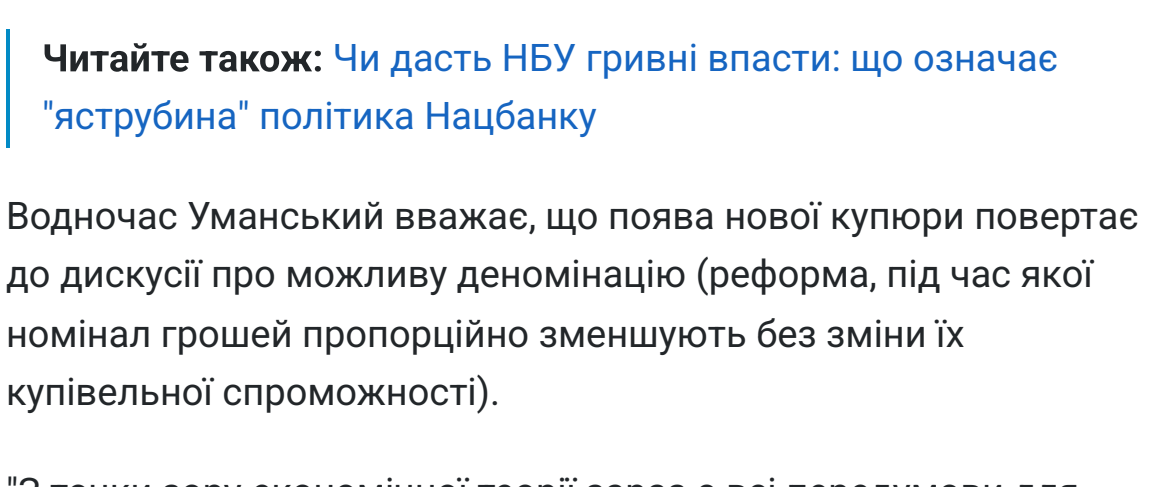
Ad

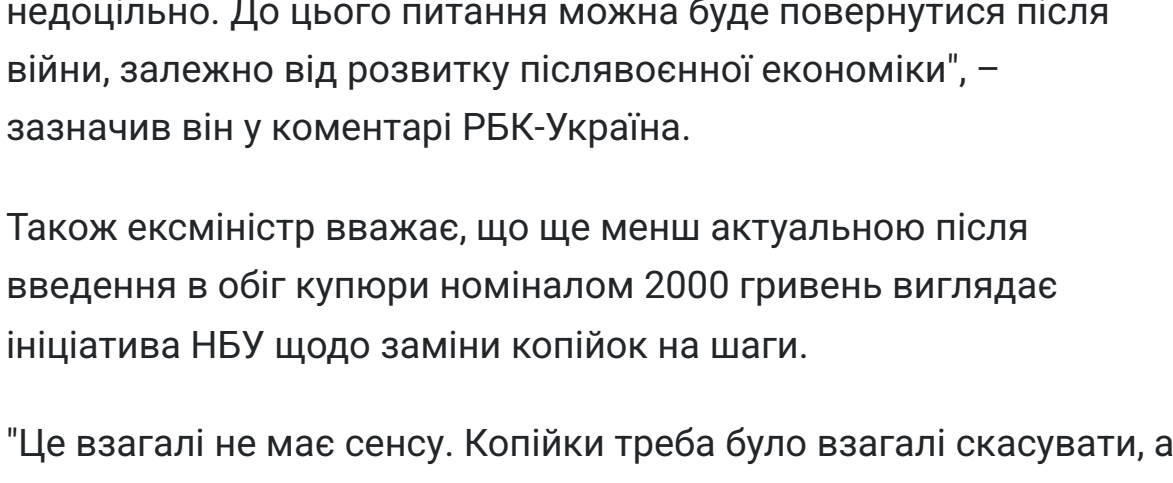
Ad

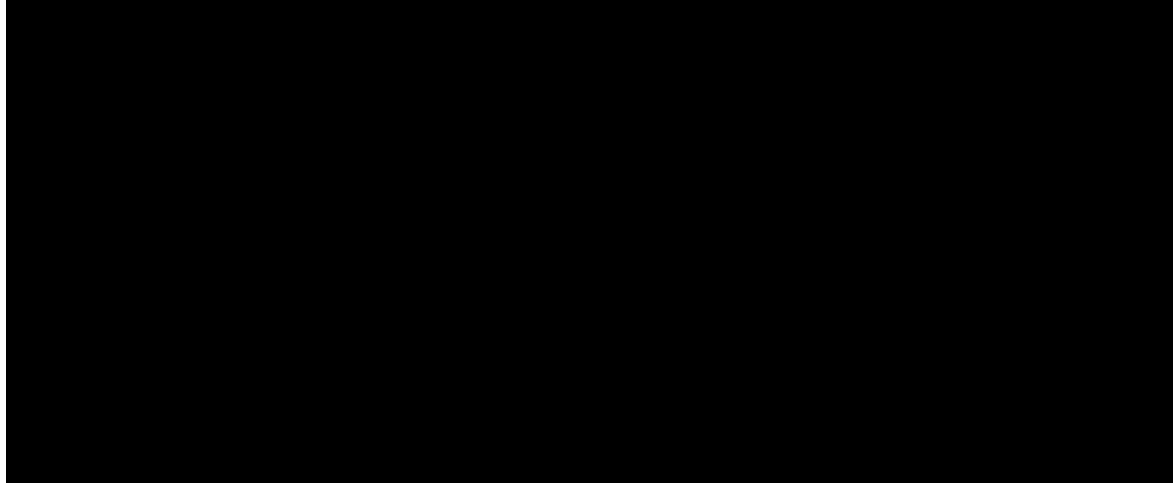
Ad

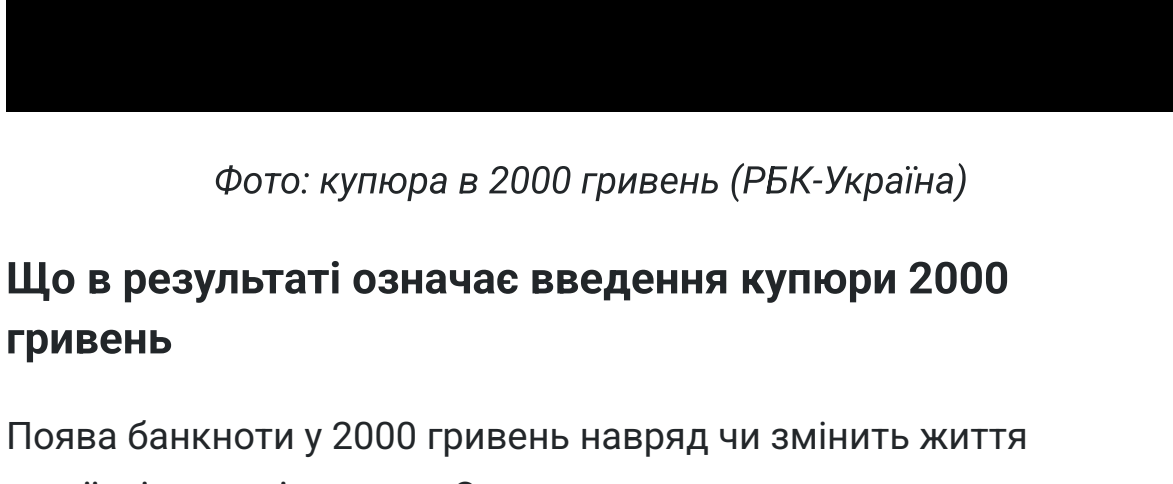
Ad

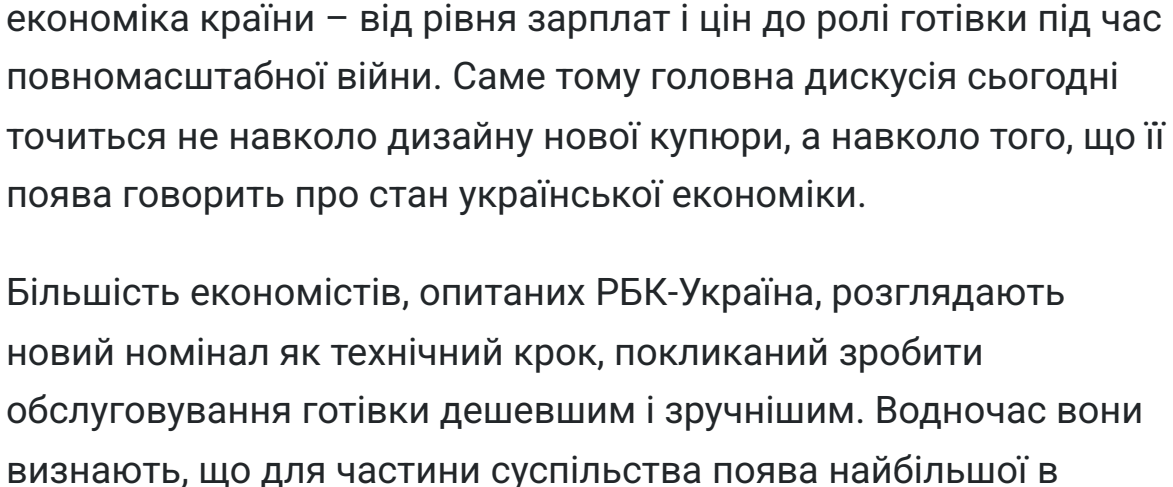
Ad

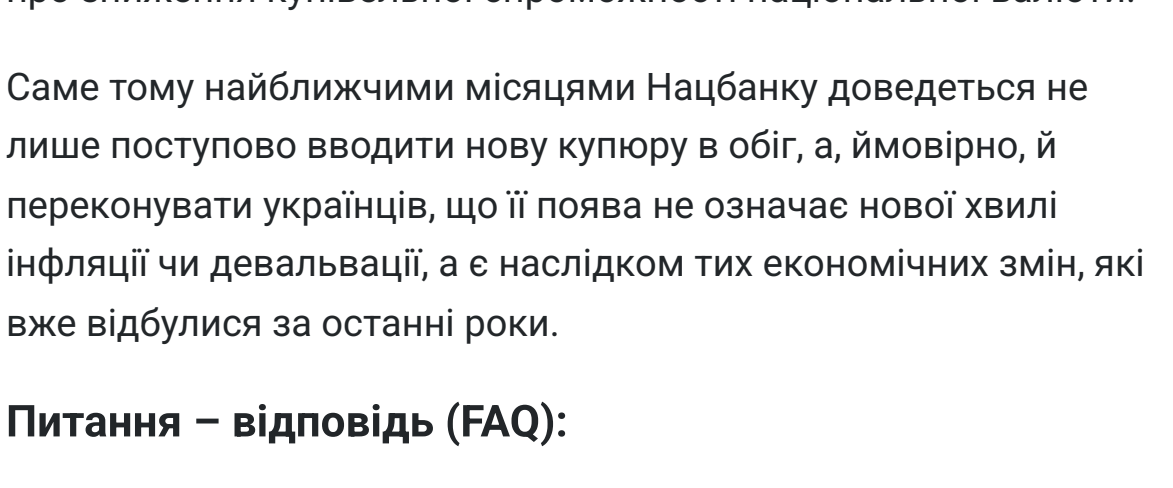
Ad

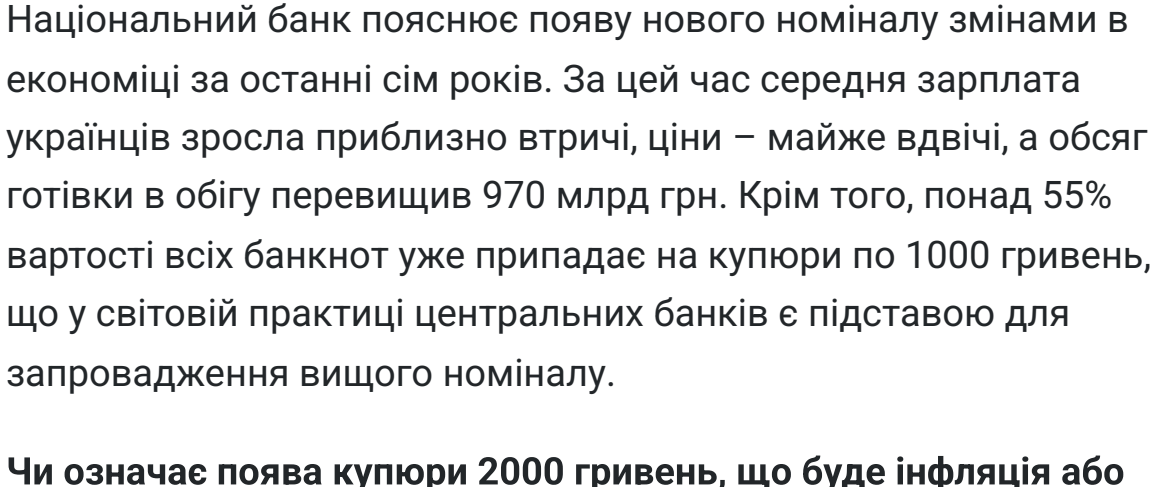
Ad

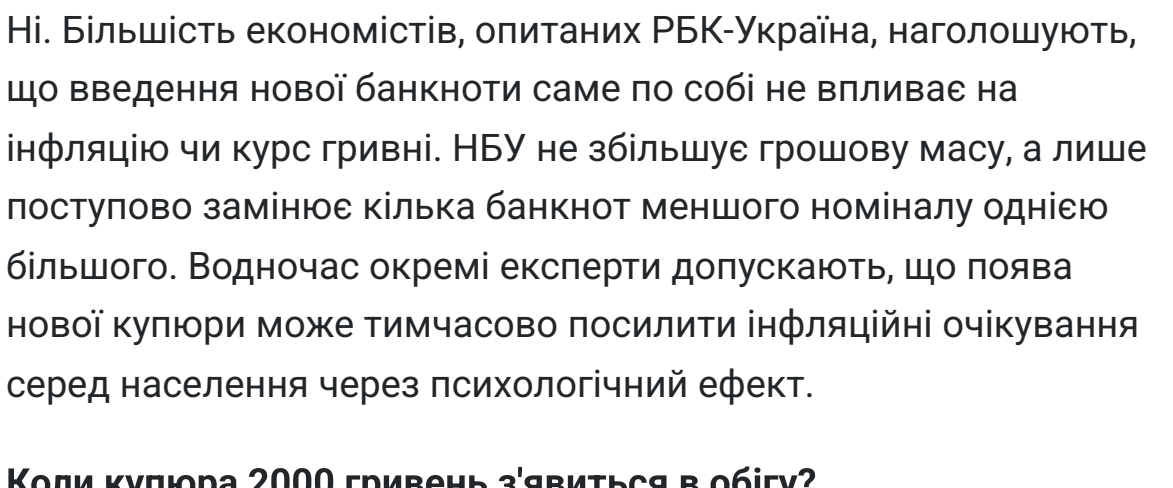
Ad

Ad

Ad

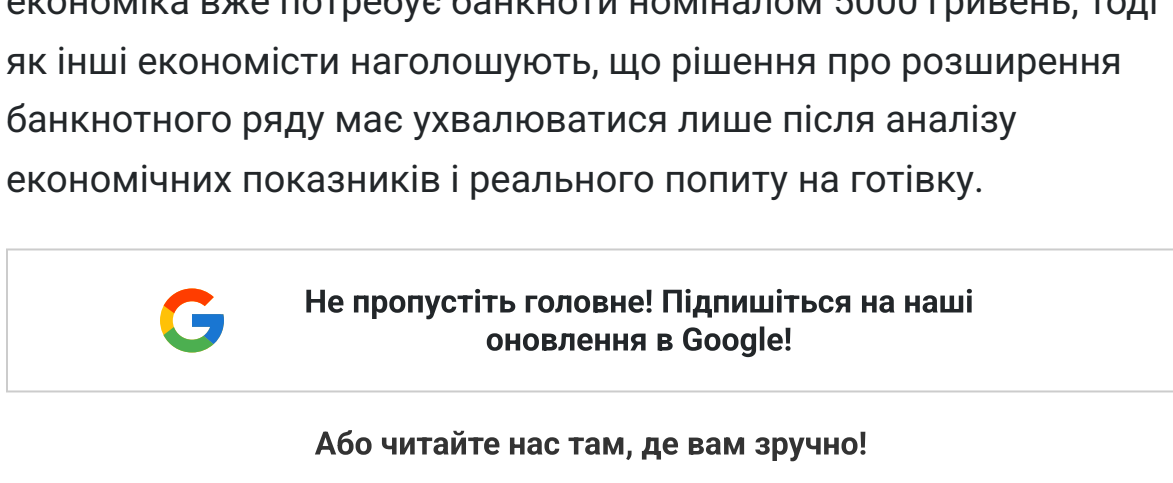
Ad

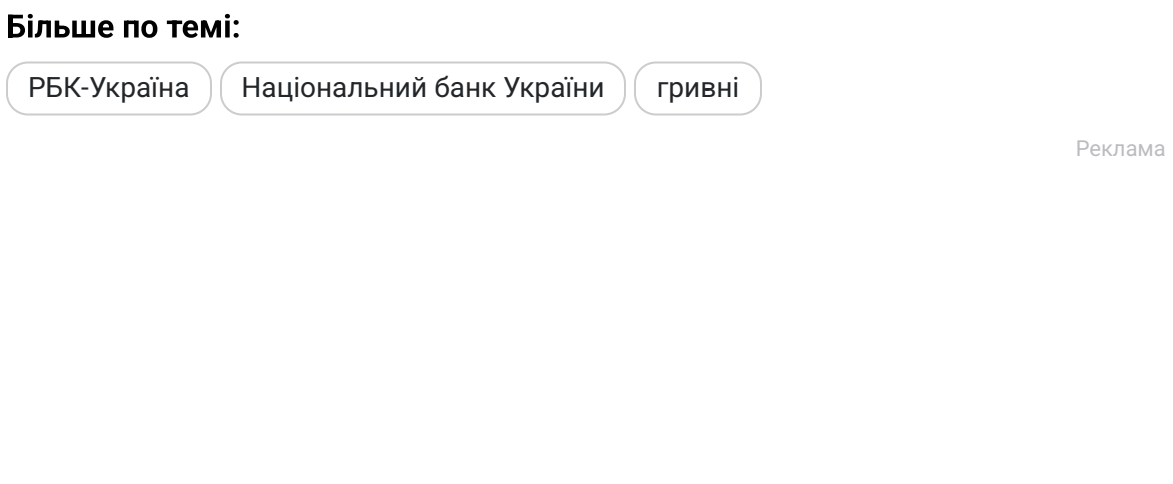
Ad

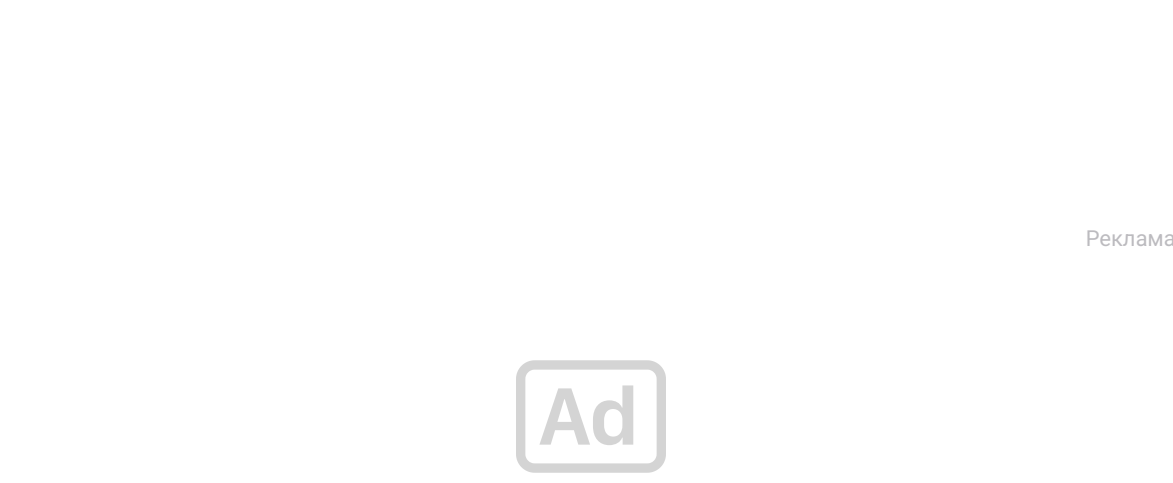
Ad

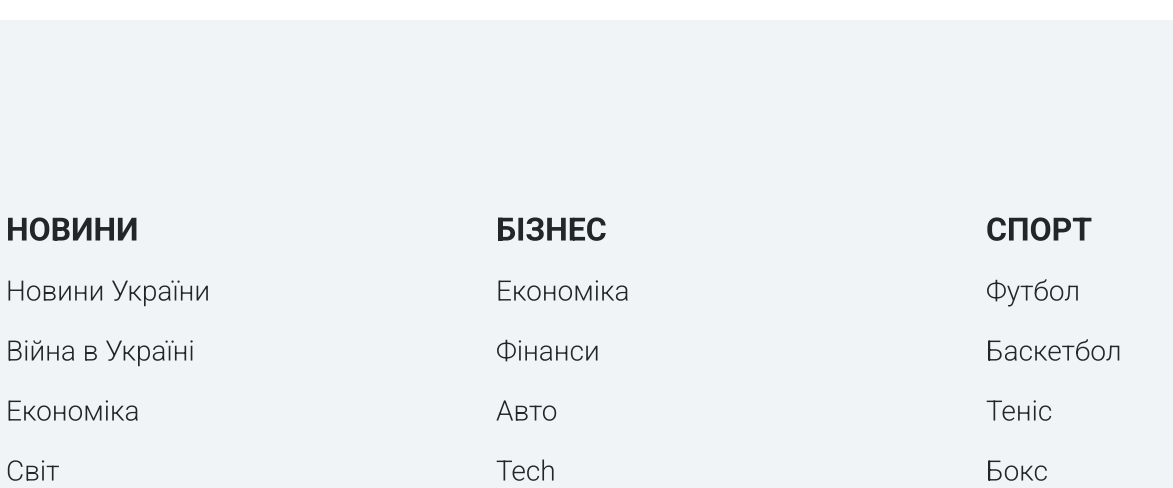
Ad

Ad

Ad

Ad

